

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 70. Ostenditur pro quibus sit vel non sit licitum offerre sacrificium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

ciat merè in faciem Christi sui, & in preces Ecclesie; sæpè tamen pium illum motum & devotionem requirit, & vir sanctus, offerens sacrificium, sæpè impetrat, quod non impetrat alius.

827 Probabile tamen est (quod Doctores communis asserunt) hoc sacrificium (cujus oblatione placatus Dominus, gratiam & donum penitentiae concedens, crimina & peccata dimittit, ut Trident. sess. 22. c. 2.) ex opere operato infallibiliter præstare vivis & defunctis remissionem poenae temporalis pro peccatis adhuc debitæ, si in eo cui applicatur non inveniatur obicem; tamen quoad defunctos aliqui dissentiant. Cùm hoc sacrificium sit propitiatorium pro vivis & defunctis, nec ulla appareat ratio, cur illius pro vivis propitiatio sit potius infallibilis, quam pro defunctis. Probabile itaque est, sic à Christo institutum hoc sacrificium, ut portionem aliquam sacrificii crucis infallibiliter lege semper applicet illi, vel illis, pro quo, vel pro quibus offertur, si in illo vel in illis non inveniatur obicem, tamen in infallibilitate illa non omnes Doctores conveniunt. In eo tamen communiter conveniunt, quod quod pro pluribus offertur, cæteris paribus eò minus profit singulari. Quia sacrificii fructus ex præmissis est finitus. Finitus verò effectus quò in plures distribuitur, eò magis in singulis diminuitur. Idque S. Thomas confirmat in 4. d. 45. q. 2. a. 4. in argumento *Sed contra*: quia cum melius sit plures juvare, quam unum, si suffragium pro multis factum, tantum valetet singulis, ac si pro uno factum foret, videtur quòd Ecclesia non debuit instituisse, ut pro aliquo singulariter Missa & oratio fieret, sed quod semper diceretur pro omnibus fidelibus defunctis. Quod patet esse falsum.

828 Illud etiam certum, multiplicique experientia comprobatur, quòd licet hoc sacrificium valeat ex opere operato, nec valor intrinsecus ipsius videtur per Ministrum malum; Sacerdos tamen bonus efficacius obtineat ea quae per hujus sacrificii oblationem à Deo postulat, quam quae postulat Sacerdos malus, vel etiam bonus extra sacrificium. Unde consilium semper est adhibere Sacerdotes bonos & probatos ad celebrandum, sive in ordine ad impetranda beneficia, sive in ordine ad satisfaciendum pro poenis debitæ, quam alios, qui non sunt integri & probata vitae. Quamvis enim ille, qui pro se curat sacrificium offerri, numquam ex toto priverit fructu satisfactionis, propter indignitatem offerentis: uberius tamen fructum recipit ex oblatione Sacerdotis melioris. Et hoc idè, quia Deus ut plurimum requirit pium motum & devotionem offerentis ad uberius fructum conferendum. Unde experientia sæpè demonstravit, plus ad obtinendum uberem fructum valere sacrificium unius Sancti, v. g. Bernardi, quam multa sacrificia plurium Sacerdotum longè minoris virtutis ac sanctitatis. Unde Alexander Papa cap. ipsi 1. q. 1. *Quanto* (inquit) *digniores sunt Sacerdotes, tanto facilius pro quibus clamant exaudiuntur.*

829 Tandem observa sextuplicem fructum sacrificii Missae, utpote quod 1.º est *latenticum*, quia per illud utque adè laudatur & honoratur Deus, ut majorem laudem, seu honorem ipsi exhibere nequeamus, quam immolando ipsi unigenitum Filium suum. 2.º est *Eucharisticum*, in quantum per illud Deo reddimus dignissimam gratiarum actionem, tum pro aliis beneficiis, tum maxime pro beneficio redemptionis. 3.º est *commemorative* Dominicæ Passionis, incurtaque renovatio sacrificii crucis. 4.º est *propitiatorium*, quatenus peccata, etiam mortalia, remittit quoad culpam: hujus quippe oblatione placatus Dominus, gratiam & donum penitentiae concedens, crimina & peccata dimittit. Tridentinum sess. 22. c. 2.

5.º est *satisfactorium*, in quantum remittit poenas peccatis debitæ, applicando satisfactionem crucis sacrificii in cruce oblato. 6.º est *impetratorium*, quatenus valet ad impetrandum bona spiritalia, & gratiae auxilia, quibus iusti à tentationibus præservantur, vel contra eas roborantur. Valet quoque ad impetranda vitæ temporalis subsidia, eisque incommoda avertenda.

Fructus porò propitiatoris, satisfactionis, & 830 impetrationis est triplex; generalis, specialis, & medius. *Generalis* est, qui ex intentione Christi & Ecclesie ad omnes fideles extenditur. *Specialis*, qui provenit ipsi celebranti. *Medius*, qui ex applicatione, seu intentione & donatione Sacerdotis provenit illi, pro quo Sacerdos offert sacrificium.

Fructus illos sæpè reipsa ab invicem separari, 832 sive unum sine alio obvenire, nemo est qui dubitet. Si enim ille pro quo offertur, sit in peccato mortali, prodest illi quoad vim impetrandi, non quoad vim satisfaciendi: quia, nondum remissa culpa, non fit remissio poenae. Possè etiam separari per intentionem celebrantis, negat quidem Vasquez; sed Henriquez, Coninck, Cardinalis de Lugo, & alii communiter docent. Cùm enim separabiles sint ex natura rei, non est cur separari nequeant ex intentione Sacerdotis: neque enim ostendi potest Christum aliter disposuisse, vel instituisse.

Non licet tamen Sacerdoti fructus illos separare, 834 & unum uni, alterum alteri applicare, dum ex obligatione iustitiæ, v. g. accipit stipendio celebrat pro aliquo. Quia hoc ipso quòd Sacrum alicui debitum est ex iustitiâ, debiti sunt omnes fructus, quorum est capax. Vasquez to. 2. in 3. p. disp. 171. n. 36. Bonacina de Sacram. d. 4. q. ult. p. 7. §. 7. n. 5.

At (inquis) cur obligatus ex stipendio vel beneficio, celebrare pro defunctis, non satisfacet 835 ipsis applicando fructum satisfactionis, reservando sibi fructum impetrationis, cujus capaces non sunt defuncti?

Respondeo, quia verum non est animas defunctorum non esse capaces fructus impetrationis. Cùm sacrificium pro ipsis oblato valeat ipsis impetrare gratiam, quæ Deus exciet vivos, ut suis precibus & operibus satisfactoriis ipsis opem ferant. Gobat tr. 3. n. 154. contra Dianam p. 9. tr. 2. resol. 8.

Obligatum tamen ex sola obedientia ad celebrandum ad certum finem, v. g. propter successum alicujus negotii, vel in gratiarum actionem, Gobat n. 155. censet posse (v. g. ad liberandum animam à Purgatorio) applicare fructus, qui non cadunt sub finem intantum à Superiore, testaturque S. Franciscum Borgiam, Generalem Societatis, id rescriptisse anno 1564. Et rationem hanc affert, quia obligatio præcepti non extenditur ultra finem illius.

Et quia liberalis promissio sic interpretanda est, 837 ut sit promittenti quam minime onerosa, n. 156. addit obligatum ex liberali promissione ad celebrandum pro duobus, uno Sacro satisfacere posse utrique, saltem si finis, ob quem promissit uni, differat à fine, ob quem promissit alteri. Sed per hoc non videtur sincerè satisfacere promissioni, sed promissarium utrumque decipere, qui fortè petierunt à te singuli fructum integrum, uti sacrificium integrum.

CAPUT LXX.

Ostenditur pro quibus se vel non se licitum offerre sacrificium.

Imprimis in Concilio Bracarenensi secundo can. 16. prohibetur, ne pro iis qui violentam sibi

mortem intulerunt, ulla profus in oblatione commemoratio fiat. Refertur cap. placuit 23. q. 5.

837 Hoc tamen sic intelligitur, ut prohibita sit commemoratio publicè facta in aliqua Collecta. Neque enim videtur prohiberi in privato *Memento* commendare aliquem ex illis sub conditione, si foris ex inculpata amentia id fecerit, vel ante mortem verè poeniterit.

838 Secundò pro excommunicatis non toleratis Missam celebrare prohibitum est cap. à nobis 2. de sent. excom.

839 Tertio pro excommunicatis toleratis, Sotus, Avila, Petrus Ledefina, Covarruvias, Montefinus, Suarez, &c. negant sacrificium offerri posse. Sed Navarrus, alique plures contra sentiunt, fundantes se in praxi Ecclesiæ, quæ publicè pro illis orat in Parasceve. Saltem privato nomine suo Sacerdotem pro illorum conversione in *Memento* suo orare, & sacrificium, sicut alias orationes, privatim offerri posse, ex communi sententia Palao docet disp. un. p. 5.

840 Quarto pro infidelibus non excommunicatis, videlicet Paganis, Judæis, Turcis, aliisque infidelibus non baptizatis, licitum est sacrificium offerri, seu illis applicare vim impetrativam, quam habet, nomine Christi, ut ad fidem convertantur. Ita Bellarminus, Sylvius, Cardinalis de Lugo, Gonet, Wiggers, & alii communiter, contra Sotum, Azorium, Vasquez, Palaum, &c. Cum id de se licitum & laudabile sit, nec ullibi ab Ecclesiâ veritum. Imò Judæi in lege veteri pro Gentilibus sacrificare soliti sunt, ut videre est l. 1. Eldra c. 6. pro salute Darii & filiorum ejus. L. 1. Machab. c. 12. pro Spartiatis. Ibidem l. 2. c. 3. pro Heliodoro. In nova verò lege 1. Timoth. 2. *Oportet* (inquit Apostolus) fieri obsecrationes... pro omnibus hominibus, pro Regibus, & qui in sublimitate sunt. Qui tunc Gentiles erant. Quod de obsecrationibus in Missa, & oblatione sacrificii quoad fructum impetratorium, plures Patres Græci & Latini interpretantur, ut videre est apud Suarez disp. 78. sect. 2. conclus. 3. & Bellarminum lib. 2. de Missa c. 6.

841 Si objicias Augustinum l. 1. de anima & ejus origine c. 9. dicentem: *Quis enim offerat corpus Christi, nisi pro eis qui sunt membra Christi?*

Respondeo 1°. cum S. Thoma in 4. dist. 12. q. 2. a. 2. quæstione. 2. ad 4. offerri pro membris Christi, quando offeritur pro aliquibus, ut sunt membra Christi. Sic enim habet: *Eucharistia, in quantum est sacrificium, habet effectum etiam in aliis pro quibus offertur, in quibus non præexistit vitam spirituales in actu, sed in potentia tantum. Et ideo si eos dispositos inveniat, eis gratiam obtinet virtute illius veri sacrificii, à quo omnis gratia in nos influxit, & per consequens peccata mortalia in eis delet; non sicut causa proxima (quomodo ea delent Sacramenta) sed in quantum gratiam contritionis eis impetrat. Et quod in contrarium dicitur ex D. Augustino, "quis offerat corpus Christi, nisi pro his qui sunt membra Christi?" intelligendum est pro membris Christi offerri, quando offertur pro aliquibus, ut sunt membra.*

842 Respondeo 2°. Augustinum ibi loqui de infidelibus defunctis in infidelitate, & verum est generaliter de omnibus defunctis in peccato mortali, & de parvulis defunctis sine Baptismo, ut patet ex contextu: *Noli credere, nec docere, sacrificium Christianorum pro his qui non baptizati de corpore exierunt offerendum.*

CAPUT LXXI.

Intentio, quæ sacrificii Missæ fructum applicat Sacerdos, non debet necessario esse actualis,

vel virtualis, dum celebrat, sed sufficit habitualis.

Id est sufficit quòd heri, vel ante aliquot dies, 843 etiam multos, Sacerdos statuerit celebrare tot vel tales Missas pro tali vel tali v. g. ad intentionem Sacrifiæ, etiam si de eo postea amplius non cogitet, dummodò intentionem illam non revocaverit. Ita Suarez, Coninck, Bonacina, Card. de Lugo, & Doctores communiter apud Dianam p. 11. tr. 6. resol. 39. contra Vasquez & Granadum. Quia ad fructum sacrificii applicandum non requiritur intentio respiciens sacrificium, vel sacrificii fructum, ut effectum in quem humano modo debeat influere (prout requiritur ad Sacramentum, vel sacrificium conficiendum) sed respiciens fructum sacrificii ut purum objectum, quod volò cedere in utilitatem talis vel talis, hocipso quo sacrificaverò. Non est autem ratio cur ejusmodi voluntas, ante aliquot dies concepta, nec revocata, non moveat sufficienter Deum ad fructum sacrificii suo tempore concedendum ei cui per istam voluntatem fructum illum donavi. Reverà enim talis voluntas habet rationem donationis. Certum est autem valere donationem, hoc modo factam: *Dono tibi, Petre, fructus, quos fundus meus producat anno sequenti.* Vel hoc modo: *Volo ut lucrum proveniaturum ex futuris negotiationibus meis, cedat in utilitatem tali persone, vel Ecclesiæ.* Certum est (inquam) talem voluntatem, etiam ante annum, vel annos conceptam, esse validam, fortisque effectum determinato tempore, tametsi renovata non fuerit, dummodò non fuerit revocata. Quod cum certum sit, certa quoque videtur assertio nostra, utpote certo fundamento innixa. Nec certitudo ipsius eliditur per autoritatem Vasquez & Granadi in contrarium. Quia solidum pro se non habent fundamentum.

Non eliditur etiam ex hoc quòd talis intentio 844 non sufficiat ad conficiendum Sacramentum, vel sacrificium, sed actualis vel virtualis necessaria sit. Est enim manifesta disparitas, quòd intentio, quæ conficitur Sacramentum, vel sacrificium, debeat humano modo in illud influere, atque aded humano modo exiltere. Intentio verò, quæ sacrificii fructus applicatur, cum non sit operativa sacrificii, nec fructus illius uti non debet humano modo influere in sacrificium, nec in fructum illius, humano modo exiltere non debet, sed sufficit quòd humano modo exiterit, per eamque, dum exilteret, donatio fructus sacrificii facta fuerit, nec donatio, seu voluntas quæ donatio facta est, revocata fuerit, prout constat exemplo donationis fructuum fundi, vel lucri futurarum negotiationum mearum, de quo proxime.

Hinc sequitur pro tota vita valere intentionem 845 Religiosi, qui semel pro semper dixit, *volo, ut quotiescumque imposuerim celebraverò, nec contrariam intentionem specialem expressè apposuerò, Missa à me celebranda ex nunc usque ad mortem sint ad intentionem Sacrifiæ, tametsi de nova applicatione, vel intentionis renovatione postea non cogitet, modo non retractaverit.* Nec reverà est cur aliquis hoc facto se inquietet, vel scrupulizet. Certum est enim applicationem habere rationem donationis. Hæc autem semel facta vim retinet, donec revocetur. Videri potest Card. de Lugo disp. 8. de Euchar. n. 93. Gobat tr. 3. de Euchar. n. 166. 167. Quamvis autem Lugo eadem disp. 8. censcat sufficere, quòd intentio applicativa, seu donativa fructus sacrificii formetur ante sumptionem; communis tamen & recepta sententia est, formandam esse ante consecrationem.